

A photograph of four children riding bicycles on a dirt path through a forest. The child in the foreground is wearing a green jacket and a red and white helmet. Three other children are visible in the background, wearing purple, blue, and pink jackets. The path is surrounded by green grass and trees with some autumn-colored leaves.

ChristenUnie Rijssen-Holten

Verkiezingsprogramma 2018-2022
verkorte versie

ChristenUnie

 Geef geloof een stem

Inleiding

ChristenUnie, partij in de samenleving

Verkiezingen gaan over mensen. Over u en over mij. Over onze ouders, onze kinderen, onze burens, de leerkracht op de school, onze werkgever en onze werknemers. Ze gaan over ons en onze manier van samenleven. Wij geloven dat mensen geschapen zijn door God en dat Hij ons aan elkaar gegeven heeft om samen te leven. De ChristenUnie gelooft dat het in onze samenleving om veel meer gaat dan om geld en bezit. We willen een wereld waarin we omzien naar elkaar. Een wereld die leefbaar blijft, ook voor onze kinderen.

Een samenleving met toekomst

In onze samenleving zijn normen en waarden niet meer vanzelfsprekend. Dat plaatst ons voor grote uitdagingen. De hervormingen van het zorgstelsel zijn ingrijpend geweest en mensen dreigen tussen wal en schip te vallen. De ChristenUnie onderkent dit en vindt dat het daarom belangrijk is om te geloven in een gemeente waar het niet meer gaat om 'ik' maar steeds meer om 'wij'.

Niet bij brood alleen

Ons programma laat zien dat de ChristenUnie wil bouwen aan een samenleving waarin iedereen meetelt. Wij investeren in zorg voor elkaar, in de cruciale rol van gezinnen, in een dienstbare en rechtvaardige overheid, in moreel leiderschap, in godsdienstvrijheid, in een duurzame economie en in een zorgvuldige omgang met Gods schepping.

Dit vatten we samen in onze kernboodschap.

De ChristenUnie:

- + Zorgt dat iedereen meetelt
- + Investeert in de toekomst van kinderen
- + Komt op voor (godsdienst)vrijheid

*Zet je in voor de bloei
van de stad waarin je
woont, want de bloei van
de stad is ook jullie bloei.
(Jeremia 29:7)*

Geef geloof een stem

Bij het zoeken naar antwoorden op de uitdagingen van deze tijd laten wij ons als christelijke partij inspireren door de Bijbel. Wij geloven dat christelijke uitgangspunten in de politiek relevant zijn voor Rijssen-Holten. De overheid is er volgens de ChristenUnie om het zwakke te beschermen en het sterke te reguleren.

Van christenen voor alle mensen

De ChristenUnie is een partij *van* christenen *voor* alle mensen. Wij willen iets uitstralen en doorgeven van de liefde die God heeft voor deze wereld, voor Nederland, voor Rijssen-Holten. Doe met ons mee. Geef geloof een stem!

Inhoudsopgave

	Pagina
Inleiding	1
Inhoudsopgave	3
Hoofdstuk 1: Betrouwbare overheid	4
1.1 Vertrouwen	4
1.2 De gemeente, dat zijn we samen	5
1.3 Financiën	6
Hoofdstuk 2: Veiligheid	8
2.1 Een veilige samenleving	8
Hoofdstuk 3: Zorg	12
3.1 Volksgezondheid	12
3.2 Zorg voor kwetsbare inwoners	13
3.3 Zorg voor vluchtelingen	17
Hoofdstuk 4: Gezin, jeugd en onderwijs	19
4.1 Zorg voor kinderen en jongeren	19
4.2 Onderwijs	21
Hoofdstuk 5: Werk en Inkomen	23
Hoofdstuk 6: Kunst, cultuur en sport	26
Hoofdstuk 7: Economie	29
Hoofdstuk 8: Energie, klimaat en milieu	32
8.1 Energieke gemeente	32
8.2 Afvalinzameling	34
8.3 Toekomstbestendig waterbeheer	34
Hoofdstuk 9: Wonen en ruimte	35
9.1 Wonen	35
9.2 Ruimte	36
Hoofdstuk 10: Mobiliteit	39

Hoofdstuk 1: Betrouwbare overheid

Waar staat de ChristenUnie voor

Bij de ChristenUnie staat de een samenleving centraal. De gemeente heeft een bescheiden rol en wijst op de eigen verantwoordelijkheid. Maar de gemeente is er ook om mee te denken, te stimuleren en te ondersteunen waar dat nodig is. Voor kwetsbare mensen die het echt niet zelf of samen met anderen kunnen, biedt de overheid een vangnet.

1.1 Vertrouwen

Het vertrouwen in de politiek en in de overheid staat onder druk. Wij zijn ervan overtuigd dat goed bestuur en sterk moreel en integer leiderschap de basis vormen voor een bloeiende samenleving. Als ChristenUnie-fractie willen we betrouwbaar en constructief bekend staan in Rijssen-Holten. De ChristenUnie wil bijdragen aan (het herstel van) vertrouwen door:

- + In te zetten op goede relaties tussen openbaar bestuur en burgers
- + Eerlijk te zijn en geen beloftes te doen die niet zijn na te komen
- + Zoveel mogelijk openbaarheid bij politieke processen
- + Het onderwerp integriteit continu aandacht te geven.

1.2 De gemeente, dat zijn we samen

De ChristenUnie wil dat inwoners - samen met anderen en de overheid - de zorg voor de samenleving oppakken. De gemeente moet op haar beurt dan wel open staan voor initiatieven van inwoners, maar ook voor initiatieven van instellingen, bedrijven en kerken. Hierbij past een overheid die meedenkt, participeert, drempels verlaagt en faciliteert. De ChristenUnie wil Burgerinitiatieven ruimhartig verwelkomen en participatie stellen we op prijs.

- + Ruimte voor inwoners die verantwoordelijkheden op zich nemen (bijv. in coöperaties) op het gebied van duurzaamheid, energie, zorg, lokale economie of wijkbeheer
- + Indieners van burgerinitiatieven worden niet van het kastje naar de muur gestuurd
- + Geen raadgevende referenda maar wel vroegtijdig open en eerlijk burgers betrekken bij beleidskeuzes en/of grote ontwikkelingen
- + De gemeente gebruikt bij schriftelijke communicatie eenvoudig Nederlands.

1.3 Financiën

Van de gemeente verwachten wij dat zij een betrouwbare, goede rentmeester is van de beschikbare middelen. In de afgelopen periode is het takenpakket van de gemeente flink uitgebreid. Hierbij zijn de financiële risico's toegenomen. De mogelijkheden deze op te vangen zijn gericht op efficiëntievergroting.

- + De lokale lastendruk stijgt in principe niet meer dan de inflatiecorrectie
- + De dienstverlening van de gemeente (o.a. leges) zijn zoveel mogelijk kostendekkend
- + Bij inkoopbeleid vormen in Rijssen-Holten duurzame criteria een harde eis. (fair trade, social return on investment en maatschappelijk verantwoord ondernemen).

Hoofdstuk 2: Veiligheid

Waar staat de ChristenUnie voor

Als inwoner van Rijssen-Holten wilt u veilig kunnen leven. De overheid heeft de plicht om inwoners te beschermen en criminaliteit te bestrijden.

2.1 Een veilige samenleving

Er is een integraal veiligheidsbeleid, dat gebaseerd is op onderzoek en ervaringen in de verschillende buurten. Burgers worden, als oren en ogen van de politie, actief betrokken bij de veiligheid op straat, in de wijk en in huis. Cameratoezicht is een prima middel, mits ingezet in goede randvoorwaarden. De ChristenUnie hecht aan de rol van de wijkagent als aanspreekpunt om problemen in de wijk concreet aan te pakken.

- + Er wordt ingezet op extra beschikbaarheid en zichtbaarheid van de wijkagent
- + Inwoners worden (eventueel per wijk) betrokken bij het opstellen van het veiligheidsplan en de prioriteiten
- + De burgemeester zorgt voor lage drempels voor het doen van (anoniem) aangifte en voor een goede bereikbaarheid van de politie
- + De bestrijding van criminele jeugdbendes maakt deel uit van het integraal Veiligheidsplan. Hard optreden en tegelijk perspectief bieden zijn uitgangspunten.
- + De kosten van vandalisme worden verhaald op daders.
- + Betrek burgers bij veiligheid in hun directe omgeving d.m.v. Burgernet en Buurtpreventie Apps.

Drugs en drank

Mensen zijn te waardevol om in drugs, drank, gokken of prostitutie zichzelf, hun vrijheid en waardigheid kwijt te raken. De ChristenUnie wil de aanwezigheid van coffeeshops en het gebruik van drugs en alcohol actief tegengaan en streng optreden bij overlast. De ChristenUnie is tegen het zelf telen van wiet door gemeenten en is geen voorstander van experimenten hiermee in Rijssen-Holten. Tegen illegale hennepkwekerijen wordt hard opgetreden. Growshops worden verboden.

Met de Drank- en Horecawet van 2013 is de nodige ervaring opgedaan met gemeentelijke handhavingstaken. Wij vragen extra alertheid op de handhaving van leeftijdsgrenzen. De ChristenUnie wil dat de strijd tegen drankmisbruik gevoerd wordt samen met scholen, ouders, kerken, verslavingszorg, horeca, politie, sportverenigingen en andere betrokkenen.

- + Vestiging van casino's en gokhallen moet worden voorkomen ("0-optie")
- + De gemeente organiseert (zo nodig samen met andere gemeenten) voldoende toezichtcapaciteit voor de Drank- en Horecawet. De gemeente gebruikt hiervoor regelmatig mystery guests
- + *Happy hours* en reclamestunts in de horeca voor alcoholische dranken worden via convenanten aan banden gelegd ("horeca-convenant")

- ⊕ De gemeente Rijssen-Holten maakt zich in de regio/provincie sterk voor een 'taskforce drugs' om druggerelateerde criminaliteit en overlast aan te pakken.

Prostitutie

Criminaliteit, mensenhandel, uitbuiting, eenzaamheid en andere sociale problemen zijn de schrijnende werkelijkheid achter prostitutie. Wij willen dat de gemeente zorg draagt voor voldoende hulp- en uitstapprogramma's voor prostituees. Wijkteams/professionals volgen een training om loverboysituaties en gevallen van mensenhandel (thuisprostitutie) in de wijk te herkennen en maken afspraken met de politie over handhaving, melding en begeleiding.

Radicalisering

Radicalisering vormt een bedreiging voor de manier waarop wij in Rijssen-Holten in vrijheid en veiligheid leven. Radicalisering ontstaat als personen of groepen opvattingen ontwikkelen die haaks staan op de democratische rechtsorde. Vooral jongeren die op zoek zijn naar hun plek in de samenleving zijn kwetsbaar. Het is daarmee niet alleen een veiligheidsvraagstuk maar ook een maatschappelijk vraagstuk.

- ⊕ In Rijssen-Holten is er integraal beleid om radicalisering tegen te gaan.

Hoofdstuk 3: Zorg

Waar staat de ChristenUnie voor

De ChristenUnie gelooft in een samenleving die is gebaseerd op naastenliefde. Uitgangspunt is dat elk mens waardevol is. We hebben een periode van grote bezuinigingen en hervormingen gehad waardoor inwoners veel meer dan vroeger zelf verantwoordelijk zijn geworden voor het regelen van ondersteuning. De gemeente moet zorgen voor passende ondersteuning en hulp aan mensen die het niet op eigen kracht redden.

De gemeente Rijssen-Holten heeft in de afgelopen periode veel meer taken gekregen en dus een grote verantwoordelijkheid als het gaat om de zorg voor kinderen, jongeren en kwetsbare inwoners. Niet alles in dit proces is goed gegaan, maar de ChristenUnie steunt de veranderingen omdat het goed is om een samenhangend zorg- en preventieaanbod zo dicht mogelijk bij onze bewoners te organiseren.

3.1 Volksgezondheid

Gezondheid is van invloed op prestaties op school, op het werk en in de maatschappij. Een gezonde leefstijl is eerst en vooral een verantwoordelijkheid van mensen zelf, maar gaat ook de maatschappij aan. Door te investeren in preventie zorgen we ervoor dat mensen (langer) gezond blijven. Wij willen dat jongeren gezond en vrij van verslaving opgroeien. Er wordt ingezet op preventie in de vorm van leefstijlverbetering

- + Start (of doorgaan met) het project Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG)
- + De ChristenUnie zet in op het snel realiseren van een huisartsenpost in Rijssen
- + De gemeente stelt voor het ontwikkelen van het gezondheidsbeleid en voor het bepalen van prioriteiten, gezondheidsprofielen op. Het liefst per wijk.

3.2 Zorg voor kwetsbare inwoners

De ChristenUnie wil zorg die dichtbij is georganiseerd, op een menselijke schaal en met een menselijk gezicht. Kerkgenootschappen pakken steeds vaker maatschappelijke taken op. Deze constructieve rol en toegevoegde waarde vragen om versterking van de contacten tussen overheid en kerken (diaconieën).

De ChristenUnie wil dat er gedacht wordt vanuit de zorgvraag van burgers. Medewerkers die namens de gemeente gesprekken voeren met hulpvragers (bijvoorbeeld in (sociale) wijkteams en keukentafelgesprekken) krijgen mandaat om toezeggingen te doen over schuldhelpverlening, indicaties voor respijtzorg, Wmo-voorzieningen en jeugdhulp. Alleen dan wordt integraal indiceren mogelijk.

- + Bij aanvragen van inwoners voor ondersteuning door de gemeente wordt een gesprek gevoerd met de aanvrager, samen met andere gezinsleden, mantelzorgers of een onafhankelijke cliëntondersteuner
- + Integrale afwegingen worden zo mogelijk vervat in één beschikking voor zowel Wmo, jeugdhulp, participatiewet, minimabeleid enz.
- + De aanvrager wordt indien gewenst actief ondersteund door een onafhankelijke adviseur bij het formuleren van een hulpvraag en bij het kiezen van de juiste oplossingen

- + Een persoonsgebonden budget (pgb) is één van de instrumenten om passende zorg aan te vragen. De ChristenUnie wil het dat pgb-gebruik mogelijk blijft. Zo hebben zorgvragers altijd de mogelijkheid om zelf identiteitsgebonden of andere noodzakelijke zorg in te kopen als deze niet gecontracteerd is
- + Er is structureel overleg tussen kerken (diaconieën) en de gemeente
- + De ChristenUnie wil meer hergebruik en delen van (zorg-)middelen
- + De gemeente werkt in overleg met onderwijs, bibliotheken en wijkteams aan de aanpak van laaggeletterdheid.

Mantelzorgers

Dagbesteding en respijtzorg zijn belangrijk om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen. Daarom zet de ChristenUnie in op respijtzorg, waardering van de mantelzorger en het pro-actief benaderen van mensen die mantelzorger zijn geworden.

- + De gemeente ontwikkelt een ruim aanbod in mantelzorgondersteuning
- + De gemeente wijst mensen die mantelzorger zijn of worden actief op ondersteuning
- + De gemeente faciliteert de coördinatie van informele zorg.

Vrijwilligers

Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde binnen onze samenleving. Daarom wil de gemeente vrijwilligerswerk faciliteren en het niet moeilijker maken door extra regels of beperkingen. Dit geldt voor het doen van vrijwilligerswerk naast een uitkering, maar ook voor het geven van mantelzorg naast een baan en het activeren van vluchtelingen door middel van vrijwilligerswerk.

- + Vrijwilligers kunnen, indien nodig, een gratis Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) verkrijgen.

Iedereen telt mee en doet mee

In de afgelopen periode is het VN-verdrag 'voor de rechten van personen met een handicap', mede dankzij inspanningen van de ChristenUnie, geratificeerd. Maar de ChristenUnie wil verder. Mensen met een beperking moeten mee kunnen doen. Om die reden wil de ChristenUnie een inclusie-agenda opstellen voor Rijssen-Holten om zo werkelijke stappen te maken naar de inclusieve samenleving. Wat de ChristenUnie betreft:

- + Zorgt de gemeente dat haar gebouwen en voorzieningen goed toegankelijk zijn voor alle inwoners
- + Wordt de openbare ruimte en het openbaar vervoer op zo'n manier ingericht dat mensen met een beperking zich er zelfstandig kunnen redden
- + Werkt de gemeente aan het ontwikkelen én uitvoeren van een lokale inclusie-agenda. De doelgroep wordt hier actief bij betrokken
- + Komt er een campagne om de acceptatie van handicaps en beperkingen te bevorderen. We streven naar een zogeheten 'inclusieve samenleving'
- + Zoekt de gemeente actief naar mogelijkheden om kinderen met een beperking te laten sporten en ondersteunt de gemeente lokale initiatieven op dat terrein.

Langer zelfstandig

Steeds meer mensen met een zorgvraag moeten langer thuis blijven wonen. Woningen moeten dus geschikt zijn voor ouderen en mensen met een beperking. De ChristenUnie vindt dat de gemeente Rijssen-Holten daarin, samen met woningeigenaren en woningcorporaties, een grote verantwoordelijkheid heeft. Woningeigenaren kunnen voorlichting krijgen over het levensloopbestendig maken van hun woning

- + De gemeente biedt de Blijverslening aan zodat particulieren hun woning makkelijker kunnen aanpassen
- + Er komen afspraken met woningcorporaties om woningen geschikt te maken voor bewoners die zware zorg nodig hebben
- + Er zijn voldoende aangepaste zorgwoningen (waaronder voor "begeleid wonen")
- + De openbare ruimte moet veilig en toegankelijk zijn en ruimte bieden voor ontmoeting.

Ouderen

Veel ouderen functioneren prima en weten lang hun weg zelfstandig of met zelf georganiseerde hulp of netwerken te vinden. Maar vaak ontstaat door lichamelijke of geestelijke klachten een verminderde mobiliteit. Eenzaamheid wordt zo een steeds groter risico. De ChristenUnie heeft hier oog voor en zet zich in om eenzaamheid te bestrijden.

- + In overleg met de wijk, diaconieën of verenigingen wordt gekeken hoe voorzieningen met een sociale functie open kunnen blijven. Bijvoorbeeld door zelfbeheer
- + Sport en bewegen voor ouderen is een speerpunt in het gemeentelijke sportbeleid.
- + Rijssen-Holten wordt een dementievriendelijke gemeente
- + Er is aandacht voor eenzaamheidsproblematiek onder ouderen
- + Samen met de bibliotheek wordt een cursus aangeboden om ouderen zo nodig meer digitaal-vaardig te maken.

Verslaving

Mensen zijn te waardevol om zich te verliezen in verslavingen aan alcohol, roken, drugs, seks, internet en/of gokken. De ChristenUnie wil dat preventie in het lokale gezondheidsbeleid een belangrijke plek krijgt. Niet alleen gericht op alcohol en drugs maar ook gameverslaving. De opkomst en acceptatie van het gebruik hiervan is zorgelijk. De risico's van het gebruik van pillen als XTC en MDMA zijn groot. Voorlichting op scholen en bij feesten moet vooral gericht zijn op preventie (zie voor meer over dit onderwerp, hst 2 Veiligheid).

Opvangvoorzieningen

De gemeente heeft de verplichting mensen die door wat voor oorzaak dan ook geen dak boven het hoofd hebben, opvang te bieden.

- + Er is voldoende en adequate opvang voor dak- en thuislozen. Niemand in Rijssen-Holten slaapt buiten zijn/haar wil op straat
- + De gemeente bevordert, zo mogelijk in samenwerking met kerken en maatschappelijke organisaties, de beschikbaarheid van (eventueel tijdelijke)

woonvormen voor mensen met een acute woonbehoefte, bijvoorbeeld door scheiding of schulden.

Prostitutie

Prostitutie is geen gewoon beroep. Mensen zijn te waardevol om te werken in de prostitutie. (N.B. zie voor meer over dit onderwerp, hst 2 Veiligheid)

Onder jongeren speelt sexting en grooming een steeds grotere rol. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat ouders en scholen samen optrekken als het gaat om voorlichting en hulpverlening.

- + De gemeente Rijssen-Holten zorgt voor een veilige opvang voor slachtoffers van loverboys, pooiers en mensenhandelaren. Op scholen wordt, zowel aan de ouders als aan jongeren, voorlichting gegeven over sexting, grooming en loverboys.

3.3 Zorg voor vluchtelingen

De gemeente Rijssen-Holten is verantwoordelijk voor veilige opvang van vluchtelingen. We zijn ons er van bewust dat het draagvlak hiervoor soms kwetsbaar is. Daarom willen we dat (permanente) nieuwkomers zo snel mogelijk opgenomen worden in onze samenleving. Dat begint met de taal leren, maar ook dat gaat sneller en beter als nieuwkomers actief deelnemen aan de maatschappij, via (vrijwilligers)werk en participeren in verenigingen. Alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV'ers) verdienen bijzondere aandacht. Het percentage dat voor problemen zorgt en een opleiding niet afmaakt is hoog. Belangrijk is dat nieuwkomers leren dat de Nederlandse normen en waarden leidend zijn.

De gemeente is verplicht de taakstelling voor huisvesting van statushouders te halen, maar moet ook bewaken dat dit niet tot verdringing op de huizenmarkt leidt. De ChristenUnie vindt dat iedereen recht heeft op onderdak. Dat geldt ook voor uitgeprocedeerde asielzoekers en staatlozen. De gemeente moet tenminste minimale opvang (bed, bad en brood) bieden, ook wanneer de landelijke regeling hiervoor is stopgezet.

- + De gemeente steunt (financieel) maatjesprojecten, omdat die bijdragen aan de kennismaking met onze waarden, cultuur en taal
- + De gemeente daagt het bedrijfsleven uit statushouders in dienst te nemen
- + De gemeente zorgt voor tenminste bed, bad en brood (en begeleiding) voor uitgeprocedeerde asielzoekers, zolang ze (nog) in Nederland zijn
- + De gemeente heeft, in samenspraak met maatschappelijke organisaties, Viavie, scholen, kerken en bedrijfsleven, een lokaal beleidsplan opgesteld voor snelle en efficiënte integratie van nieuwkomers.

Hoofdstuk 4: Gezin, jeugd en onderwijs

Waar staat de ChristenUnie voor

Kinderen en jongeren hebben de toekomst. De gemeente Rijssen-Holten moet daarom inzetten op veilige gezinnen, veilige scholen en veilige buurten. De ChristenUnie wil dat kinderen die extra ondersteuning nodig hebben dat deze past bij de identiteit van het gezin.

4.1 Zorg voor kinderen en jongeren

Investeren in gezinnen

De afgelopen decennia is het aantal echtscheidingen en verbroken relaties fors toegenomen. Voor kinderen is de (v)chtscheiding van hun ouders vaak bijzonder ingrijpend. Inzet op ondersteuning en preventie bij relatieproblemen, al in een vroeg stadium, is nodig omdat daarmee kinderen in hun kwetsbare positie worden beschermd.

- + Ouderschaps cursussen en informatie over relatieondersteuning moeten laagdrempelig beschikbaar zijn
- + Extra inzet op initiatieven waarin ouders andere ouders/verzorgers ondersteunen. Sprekende voorbeelden zijn Home-Start en de Family Factory.

Effectieve ondersteuning

Om de transformatie van de jeugdzorg naar de gemeenten te laten slagen zal er verder ingezet gaan worden op preventie en vroegsignalering, zodat kinderen eerder worden ondersteund en geholpen. Hiervoor is nodig dat de zorgvrager, het gezin, samen met de omgeving en professionals tijdig een plan maakt. Naast jeugdhulp is, uit oogpunt van preventie, ook het jeugd- en jongerenwerk een belangrijk onderwerp. Daarbij is het van belang dat er plekken worden gevonden of gecreëerd die passen bij hun identiteit, zodat ook de acceptatie bij hun ouders groter wordt. De ChristenUnie wil extra investeren in pleeggezinnen, gezinshuizen en steungezinnen om het aantal uithuisplaatsingen en opvang in instellingen terug te dringen en zwaardere hulpverleningstrajecten te voorkomen.

- + Multi-probleemgezinnen zijn gebaat bij een integrale aanpak waarin betrokken hulpverleningsinstanties nauw samenwerken en daarbij is de aanpak van één gezin, één plan, één coördinator belangrijk
- + Inkoop van jeugdhulp gebeurt niet alleen op prijs, maar vooral op kwaliteit en aansluiting bij identiteit (eventueel via PGB)
- + Kinderen, jongeren, ouders en scholen worden betrokken bij een integrale visie op jeugdhulp
- + Jongeren die mantelzorger zijn, worden optimaal ondersteund vanuit de Wmo, zodat zij gewoon naar school kunnen gaan en vrije tijd hebben
- + De gemeente ondersteunt de werving van pleegouders, zodat kinderen, als dat wenselijk is, opgevangen kunnen worden in hun eigen omgeving
- + De gemeente zorgt, samen met de zorgpartners, voor continuïteit van zorg en ondersteuning als jongeren in de jeugdzorg 18 jaar worden.

Kindermishandeling en huiselijk geweld

Veilig Thuis, het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling, moet laagdrempelig bereikbaar zijn en bekend bij alle inwoners van Rijssen-Holten. Voor slachtoffers van huiselijk geweld moet er passende hulp en/of een veilige opvang zijn. De registratie bij Veilig Thuis en bij de politie moet zo zijn dat het duidelijk is welke vorm van huiselijk geweld er speelt. Zo kan er snel passende handhaving en zorg ingezet worden.

- ⊕ De ChristenUnie zet zich in voor een aanpak kindermishandeling waarin aandacht is voor preventie en voor het versterken van de interactie tussen kind, verloskundige, leerkracht, wijkteam en Veilig Thuis.

4.2 Onderwijs

ChristenUnie is voor de vrijheid van onderwijs. Ouders moeten kunnen kiezen voor een school die aansluit bij de eigen waarden, identiteit en idealen. De gemeente moet de diversiteit van scholen op levensbeschouwelijke en pedagogische gronden respecteren.

Omdat passend onderwijs en jeugdhulp, zorg en participatie veel raakvlakken hebben, is goede afstemming tussen schoolbesturen en de gemeente belangrijk. Wij willen die afstemming graag versterken.

Kleine scholen zijn vaak scholen die sterk geworteld zijn in hun omgeving. De ChristenUnie heeft zich zowel op landelijk niveau als op het niveau van de gemeenten altijd ingezet voor kleine scholen. Dat blijft de ChristenUnie in de komende tijd doen, waarbij er ook oog is voor het voortbestaan van scholen voor openbaar onderwijs.

De toenemende trend om onderwijsinstellingen en kinderopvang samen te voegen tot Integrale Kindcentra (IKC's) biedt aan de ene kant kansen om kinderen vanaf heel jonge leeftijd een doorlopende leerlijn aan te bieden. Tegelijk mag lokale of regionale samenwerking geen inbreuk vormen op de autonomie van besturen en de identiteit van scholen. Vrijheid van onderwijs vraagt een terughoudende overheid.

Om problemen bij de overgang van kinderen en jongeren van de ene naar de andere vorm van onderwijs te voorkomen, stimuleert de gemeente, met oog en waardering voor de eigenheid en identiteit van scholen, samenwerking tussen voor- en vroegschoolse voorzieningen en het onderwijs, maar ook de samenwerking tussen het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs en het onderwijs dat daarop volgt. Zeker als het gaat om kwetsbare jongeren. Dit kan door bijvoorbeeld de inzet van bekwame, vrijwillige en betrokken mentoren/ouders.

Daarnaast wil de ChristenUnie dat het onderwijsveld, overheid en arbeidsmarkt meer gaan samenwerken. Dat kan door actief de samenwerking te zoeken, maar bijvoorbeeld ook doordat de gemeente in haar aanbesteding aan plaatselijke aannemers de eis stelt dat stageplekken worden mogelijk gemaakt.

Kinderen en jongeren moeten naar school. De gemeente zet daarom maximaal in op het voorkomen van schooluitval. Zoveel mogelijk jongeren in Rijssen-Holten halen hun startkwalificatie.

- ⊕ De ChristenUnie wil dat de gemeente binnen de arbeidsmarktregio inzet op een goede aansluiting van het onderwijs, overheid en het bedrijfsleven in gemeente. Hierbij vooral aandacht voor het praktijkonderwijs en arbeidsmarktrelevante vmbo-, mbo- en hbo-opleidingen zoals Remo, Bouwgilde, Zorggilde en OT&L, maar ook voor het speciaal voortgezet onderwijs
- ⊕ In Rijssen-Holten krijgen kwetsbare jongeren uit het speciaal onderwijs de juiste begeleiding naar een waardevolle plek in onze samenleving. Op scholen moet er naast aandacht voor cognitieve en sociale ontwikkeling vorm worden gegeven aan "persoonlijkheidsontwikkeling tot burger": raadsleden geven burgerschapslessen
- ⊕ Er komt een kenniscentrum voor de bevordering van de kwaliteit en het contact tussen de volle breedte van het onderwijsveld en de arbeidsmarkt. Het kenniscentrum is de fysieke plek waar onderwijs en arbeidsmarkt elkaar ontmoeten, van basisschool via VMBO naar MBO en HBO. Het biedt ruimte voor bedrijven en onderwijs om elkaar te versterken en uit te dagen.
- ⊕ Aandacht voor extra onderwijsondersteuning voor kinderen van vluchtelingen
- ⊕ De ChristenUnie wil dat er bij huisvesting van onderwijs, naast effectief en functioneel gebruik, voldoende aandacht is voor duurzaamheid en een goed binnenklimaat.

Hoofdstuk 5: Werk en Inkomen

Waar staat de ChristenUnie voor

Ons werk is de plek waar talent en verantwoordelijkheid tot hun recht komen. Rijssen-Holten telde in 2015 nog 5,5% werklozen. En hoewel de werkgelegenheid gelukkig toeneemt, is het voor velen van hen moeilijk om aan een baan te komen.

We leven in één van de rijkste landen ter wereld maar ook in Nederland is armoede en lukt het niet iedereen het hoofd boven water te houden. De ChristenUnie vindt dat niemand in Rijssen-Holten aan zijn of haar lot mag worden overgelaten.

Aan het werk

De gemeente stimuleert het bedrijfsleven om zich samen met het (beroeps)onderwijs actief in te zetten voor een goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt op zowel de korte en middellange termijn.

Voor mensen met beperkingen moet het vanzelfsprekend zijn dat ook zij de mogelijkheid krijgen om hun talenten in te zetten, of dat nu betaald werk, of via vrijwilligerswerk is. De gemeente geeft hier zelf het goede voorbeeld in en stimuleert bedrijven hier ook actief in. Misbruik van 'gratis werk' (zoals werkervaringsplaatsen) dat ten koste gaat van reguliere arbeidsplaatsen moet worden aangepakt. Reïntegratietrajecten die de kansen op betaald werk aantoonbaar verhogen moeten juist worden gestimuleerd.

Met de Participatiewet is de rol van het SW-bedrijf (sociale werkvoorziening) veranderd. Dit vraagt een zorgvuldig proces waarbij de expertise niet verloren mag gaan. Tegelijk zijn gemeenten verplicht beschut werk te bieden. De ChristenUnie is voor een coöperatieve samenwerking tussen Sociale werkplaats en werkgevers.

Aan vluchtelingen wordt maatwerk geboden om een opleiding te volgen, een leerwerktraject te doen of stage te lopen.

- + De gemeente neemt, in samenwerking met bedrijfsleven, verantwoordelijkheid voor voldoende participatiebanen
- + De gemeente zoekt in samenwerking met het bedrijfsleven naar kwalitatief goede en voldoende beschutte werkplekken
- + Als de gemeente helpt, mag een tegenprestatie worden verwacht. Daarbij is het belangrijk dat zoveel mogelijk wordt ingezet op de eigen kennis en talenten van mensen. Arbeidsparticipatie moet worden bevorderd met verkrijging van eventuele extra ondersteuning
- + In Rijssen-Holten komt er maximale ruimte voor alternatieve reïntegratietrajecten. Bijvoorbeeld door het instellen van regelluwe zones en door het mogelijk te maken een eigen bedrijfje of onderneming te starten met behoud van uitkering.

Armoede en preventie

Ook in Nederland is er sprake van armoede. In Nederland leven ruim 400.000 kinderen in armoede. Veelzeggend is dat 60 procent van deze arme kinderen werkende ouders heeft. De ChristenUnie wil armoede bestrijden. Armoede leidt vaak tot sociale problemen, slechtere

schoolprestaties en armoede levert veel stress op.

Omdat voorkomen nog altijd beter is dan genezen moet maximaal worden ingezet op preventie en vroegsignalering. Gezinnen met kinderen verdienen hierbij extra aandacht. Een vicieuze cirkel van achterstand, waarbij armoede van generatie op generatie over gaat moet zoveel mogelijk worden doorbroken.

- + Er moet doelgerichte en laagdrempelige voorlichting over geld en budgetbeheer aangeboden worden
- + De gemeente spreekt met woningcorporaties en energieleveranciers af dat betalingsachterstanden tijdig worden gemeld en er pas tot (dreigen met) afsluiting of huisuitzetting wordt overgegaan nadat eerst actief hulp is aangeboden, zeker bij gezinnen met kinderen. Er is een convenant met de wooncorporatie
- + De gemeente kijkt ook kritisch naar het eigen gedrag als schuldeiser
- + De toegang tot preventief budgetbeheer voor kwetsbare groepen wordt zo laagdrempelig mogelijk gemaakt
- + Aan o.a. scholen en sportverenigingen wordt gevraagd alert te zijn op signalen van armoede bij kinderen en deze te melden
- + Compensatieregeling voor chronisch zieken en mensen met een beperking
- + De collectieve zorgverzekering is ook beschikbaar voor minima.
Bij regelingen voor minima moet de gemeente rekening houden met de groep die qua inkomen net boven de bijstandsnorm zit.

Schulden

Om te voorkomen dat voor zowel mensen zelf, als ook schuldeisers en samenleving de gevolgen van schulden zich in rap tempo opstapelen moet de gemeente snelle en toegankelijke schuldhelpverlening bieden. Ingewikkelde bureaucratie moet zoveel mogelijk worden vermeden. Het hebben van schulden levert veel stress op en leidt vaak tot geestelijke en lichamelijke klachten. De aanpak van schulden heeft dus haast.

Vrijwilligersorganisaties en de voedselbanken moeten hierbij ook op steun van de gemeente kunnen rekenen.

- + Na aanmelding moet iemand snel bij de schuldhelpverlening terecht kunnen
- + Wachttijden worden zoveel mogelijk benut. Bijvoorbeeld door mensen 'huiswerk' te geven, maar ook actief samen te werken met partners als Schuldhelpmaatje, maatschappelijk werk, de Voedselbank of de diaconie
- + De gemeente maakt als regisseur concrete afspraken met deze partners om de hulp te stroomlijnen en biedt daarin ondersteuning aan
- + Bij dakloosheid door huurschuld wordt gewerkt aan een gezamenlijke oplossing met woningcorporaties. Corporaties mogen zich niet als preferente schuldeiser opstellen. Gezinnen met kinderen die te maken hebben met (dreigende) dakloosheid komen in aanmerking voor urgentie
- + In sommige gevallen moet het mogelijk zijn om schulden af te lossen door maatschappelijke inzet.

Hoofdstuk 6: Kunst, cultuur en sport

Waar staat de ChristenUnie voor

Cultuur vormt de ziel van de stad of het dorp. In cultuur wordt de historie van de gemeente en de manier van samenleven van mensen weerspiegeld. Cultuur draagt bij aan de individuele ontwikkeling van kinderen en jongeren en daarmee aan een krachtige en creatieve samenleving. De inzet van de gemeente dient gericht te zijn op het stimuleren van deelname, kennismaking en aansluiting van cultuur op het onderwijs aan kinderen en jongeren.

De ChristenUnie pleit voor cultuur en sport in de breedte; bereikbaar en betaalbaar voor iedereen. Investeren in dure cultuurgebouwen is soms nodig maar moet kritisch beoordeeld worden op nut, noodzaak en de financiële haalbaarheid en houdbaarheid op lange termijn.

- ⊕ Kinderen uit gezinnen in armoede in Rijssen-Holten kunnen (bijvoorbeeld met behulp van een minimapas) korting krijgen of gratis deelnemen aan muzieklessen en/of sport
- ⊕ Evenementen in Rijssen-Holten moeten veilig en gezond zijn. Niet alleen zijn ze goed toegankelijk maar ook komen er heldere (subsidie-) afspraken over afval/duurzaamheid, geluid en volksgezondheid (drank/drugs).
- ⊕ De gemeente stimuleert samenwerking tussen scholen en culturele voorzieningen.

Monumentenbeleid en musea

Cultuur legt de verbinding tussen verleden, heden en toekomst. Het bewaren en beschermen van objecten, gebouwen, monumenten, documenten en gegevens uit de al dan niet lange lokale en regionale geschiedenis vindt zorgvuldig plaats. Eventueel wordt hiervoor ondersteuning gegeven aan musea en archieven. Musea hebben een cultuurhistorisch belang. Enerzijds om te bewaren en te beheren, anderzijds om door te geven en te leren.

Bibliotheken

Bibliotheken zijn van belang voor het leesonderwijs aan onze kinderen, het bestrijden van laaggeletterdheid en bieden alle inwoners leesplezier en toegang tot informatie (ook digitaal). Bibliotheekvoorzieningen staan echter meer en meer onder druk. Sluiting van buurt/dorpsvestigingen moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Multifunctioneel en innovatief denken kan ook hier de oplossing zijn. Samenwerking met scholen verdient aandacht.

Gebouwen en sportvelden

Beleid op de gebieden sport, cultuur en recreatie richt zich vooral op stimulering van deelname, ondersteuning en faciliteren van verenigingen en initiatieven. Er moet sprake zijn van een gedegen voorzieningen- en accommodatiebeleid. Daarbij zet de ChristenUnie in op toegankelijkheid en bereikbaarheid. Zowel financieel als praktisch.

De focus van de gemeente dient te liggen op de breedtesport en amateurverenigingen, en niet op professionele instellingen. De gemeente moet goed in beeld hebben wat de behoeften zijn aan voorzieningen op het gebied van sport en daar een (financiële) meerjarenplanning voor

maken. Accommodaties zijn kostbaar en het is van belang dat verenigingen in redelijkheid bijdragen aan exploitatie en onderhoud. Gebouwen worden zo veel mogelijk multifunctioneel benut, enerzijds om het gebruik te optimaliseren, anderzijds om dwarsverbanden tussen (brede) scholen, sportverenigingen, kinderopvang, peuterspeelzalen, bibliotheken, muziekscholen, zorginstellingen, enz. te benutten en samenwerking te versterken. Soms is er een goede samenwerking met recreatieondernemers mogelijk.

- + Stem accommodatiebeleid af met omliggende gemeenten om na te gaan waar je elkaar kunt versterken en waar je elkaar niet moet beconcurreren
- + De ChristenUnie wil dat de exploitatielasten van accommodaties naar beneden gaan door in te zetten op lagere energielasten door het verduurzamen van gebouwen en lichtinstallaties. Bij nieuwe aanbestedingen willen wij dit nadrukkelijk betrekken in de bouwplannen en bij groot onderhoud hiervoor advies inwinnen. Dit stimuleert tevens de werkgelegenheid
- + Veel binnensportaccommodaties zijn verouderd en aan vervanging toe. De ChristenUnie pleit voor de instelling van een Investeringsfondssport. Hieruit kan planmatige renovatie en/of vervanging van de binnensportaccommodaties plaatsvinden.

Sportstimulering

Sporten is niet alleen gezond en leuk maar sport bindt ook samen. Sportstimulering en specifiek het betrekken van minima, ouderen, mensen met een beperking en mogelijk andere doelgroepen is daarom een speerpunt. De ChristenUnie pleit voor open clubs met een sterke verbinding tussen het sociale en het gezondheidsdomein.

Het creëren of uitbreiden van fiets-, vaar-, wandel-, nordic walking- en/of hardlooproutes is een doeltreffende en kostenvriendelijke manier om zowel bebouwde als natuurlijke omgeving voor recreatie en beweging toegankelijk te maken. Zeker als dit in regionaal verband uitgewerkt wordt. Aanleg van vaar- en kanoroutes kan (mede) gefinancierd worden door private partijen.

- + In het beleid van de gemeenten wordt ruim aandacht geschonken aan voorlichting aan minima zodat regelingen optimaal benut worden om sport- en cultuurdeelname mogelijk te maken (bijvoorbeeld jeugdsportfonds en participatiefonds en bijzondere bijstand)
- + Wijken krijgen de mogelijkheid om naast kinderspeeltoestellen te kiezen voor publieke fitnessapparaten
- + Alcohol, roken en sport gaan niet samen. Het alcoholgebruik in sportkantines tijdens en aansluitend aan sportactiviteiten wordt ontmoedigd. Een alcoholconvenant tussen de gemeente en sportverenigingen kan hier een mooi instrument voor zijn
- + De komst van buurtsportcoaches om de verbinding tussen sport, onderwijs en zorg te stimuleren
- + Gestimuleerd wordt dat elk kind in Rijssen-Holten aan het einde van de basisschoolleeftijd de zwemdiploma's A, B en C heeft
- + Kinderen met een beperking moeten actief aan sport kunnen doen. Initiatieven op dat gebied worden ondersteund.

Hoofdstuk 7: Economie

Waar staat de ChristenUnie voor

De lokale overheid speelt, samen met kennisinstellingen, het bedrijfsleven en andere overheden, een belangrijke rol in de versterking van de regionale arbeidsmarkt en de (regionale) circulaire economie. Een sterke economie is een randvoorwaarde en een middel om andere doelen te realiseren.

De economie draait niet alleen om groei en consumeren, maar ook om de kwaliteit van leven. Werken en vrije tijd dienen in balans te zijn. Groei wordt begrensd door groen en welzijn.

Het MKB is onmisbaar voor werkgelegenheid, de lokale economie, voor ontwikkelingen van producten en voor de leefbaarheid. De ChristenUnie komt op voor ondernemers.

De ChristenUnie in Rijssen-Holtén wil blijven investeren in een goede infrastructuur en betere bereikbaarheid. Ook digitaal. De gemeente moet goede voorwaarden scheppen om lokaal en regionaal en (maatschappelijk) verantwoord ondernemerschap te stimuleren. Zij stelt zich op als een partner voor ondernemers.

- + Alle inzet is gericht op het aantrekken van duurzame werkgelegenheid
- + Rijssen-Holtén zet zich in voor goede samenwerking tussen de gemeente en de provincie en omliggende gemeenten als het gaat om het aantrekken van werkgelegenheid
- + Sociale ondernemers krijgen een grotere kans bij aanbestedingen en overheidsinkoop; Bij alle aanbestedingen is social return on investment een voorwaarde
- + Voor ondernemers is er één (digitaal) loket geopend waar men met alle (aan)vragen terecht kan.
- + Het MKB krijgt eerlijk toegang tot gemeentelijke aanbestedingen
- + Bij de herinrichting of renovatie van de openbare ruimte zorgt de gemeente ervoor dat ondernemers nauw worden betrokken bij de werkzaamheden om draagvlak te creëren en de overlast te beperken
- + De ChristenUnie wil dat de gemeente ondernemers niet frustreert, maar motiveert door alle ondernemers binnen 30 dagen te betalen
- + De inkoop van de gemeente dient zoveel mogelijk lokaal en/of regionaal te gebeuren.

ZZP-ers

Veel mensen werken tegenwoordig zonder in loondienst te zijn, bijvoorbeeld als zelfstandige zonder personeel (ZZP-er). Soms verdienen zij minder dan nodig is om in hun levensonderhoud te kunnen voorzien. De gemeente moet wat de ChristenUnie betreft actief gebruik maken van de wettelijke mogelijkheden om hen zo nodig te ondersteunen en te informeren over sociale zekerheidsaspecten. Het voeren van een bedrijf aan huis moet voor een kleine zelfstandige niet onnodig moeilijk worden gemaakt.

Duurzame Bedrijventerreinen

De ChristenUnie zet zich in voor de samenwerking tussen ondernemers op de

bedrijventerreinen, bijvoorbeeld door het instellen van een zgn. ondernemersfonds/parkmanagement om het gebied up-to-date te houden en verduurzaming te stimuleren.

- + Bedrijfsterreinen in Rijssen-Holten hebben goede faciliteiten (parkmanagement/gezamenlijke parkeeroplossingen) en zijn digitaal goed bereikbaar (glasvezel)
- + Bedrijfsterreinen worden duurzaam ingericht. Bij voorkeur functioneren zij klimaatneutraal
- + Bedrijfsterreinen zijn optimaal ontsloten voor openbaar vervoer en fietsverkeer
- + Bij uitbreiding van bedrijfsterreinen in Rijssen ligt de focus in eerste instantie op de Plaagslagen ('Plaagslagen 2').

Bloeiende binnensteden

De detailhandel verandert van aard en structuur. Hierop moet worden ingespeeld, waarbij aandacht er is voor de leefbaarheid van de kernen en voor sociale veiligheid van winkelstraten (wonen boven winkels).

- + Om het winkelgebied in Rijssen-Holten meer te concentreren worden winkelbestemmingen gewijzigd in woonbestemmingen
- + Er komen geen winkelcentra in het buitengebied (grootschalige winkels/ outletcentra), om een levensvatbare middenstand overeind te houden
- + Door een (gezamenlijke) aanpak van winkelcriminaliteit en een goed winkellocatiebeleid wordt de positie van (kleine) winkeliers verbeterd
- + In kleine kernen worden functies zoveel mogelijk behouden en waar mogelijk gecombineerd (detailhandel, bibliotheek, bank etc.)
- + De vastgestelde structuurvisie moet 'vol gas' ter hand worden genomen.

Recreatie en toerisme

Samen met recreatie- en toeristische ondernemers wordt een plan opgesteld waarin verblijfsrecreatie in en rond Rijssen-Holten wordt gestimuleerd.

- + Naast de ontsluiting van toeristische trekpleisters wordt ingezet op een optimale ontsluiting van fietsverbindingen, voor zowel het recreatie als het woon-werk verkeer.
- + Recreatiegebieden in en om de stad, investeringen in wandel- en fietsgebieden
- + Inzet op gebiedspromotie (stad, dorp of gebied), samen met inwoners en lokale ondernemers, waarbij een belangrijke taak is weggelegd voor 'Toerisme Rijssen-Holten'.

Koopzondag

Elke gemeente mag volgens de wet zelf bepalen hoeveel koopzondagen er zijn. Wij zien dat als een ongewenste stap richting een 24-uurs economie. Zo'n economie heeft tot gevolg dat er te weinig sprake is van een gezamenlijk rustmoment. Een collectieve rustdag komt de samenleving ten goede. Vanuit de scheppingsorde geeft God ons niet voor niets zes dagen om te werken en een zevende dag om te rusten. Vanuit onze christelijke levensovertuiging en de

eeuwen oude traditie is de zondag de daarvoor aangewezen dag.

We zien daarnaast dat door de toename van koopzondagen in andere gemeenten veel kleine zelfstandigen het extra moeilijk hebben gekregen en soms zelfs door eigenaren van winkelcentra worden gedwongen hun winkel op zondag open te stellen. Ook is er vaak sprake van dwang om op zondag te werken via de macht van grote winkelketens.

- + De ChristenUnie blijft inzetten op het gesloten houden van winkels op zondagen.

Gezonde agrarische sector

Voedsel is een geschenk van God aan mensen. Boeren en tuinders werken aan goed en gezond voedsel en hebben een nauwe verbondenheid met de schepping. De ChristenUnie is trots op onze agrarische sector en heeft hart voor boeren en tuinders. Een toekomstbestendige agrarische sector heeft een gezonde economische basis, is innovatief, gaat zorgvuldig om met bodem, grondstoffen en energie en produceert in balans met dier en leefomgeving. Jonge boeren en tuinders verdienen een goede toekomst.

- + Bij het opstellen van de visie op het buitengebied wordt ingezet op een toekomstbestendige agrarische sector
- + Om verloedering tegen te gaan, ontwikkelt de gemeente beleid voor Vrijkomende Agrarische gebouwen (VAB) en regelingen voor 'rood-voor-rood' (RvR) in samenhang met saneringen van asbest op daken. En dat laatste weer in samenhang met zonnepanelen. Knellende regels die de VAB en RvR frustreren en daarmee de verrommeling van het landschap instandhouden zo mogelijk tegengaan
- + Aandacht voor 'stille armoede' in agrarische sector
- + De ChristenUnie vindt dat landbouwbedrijven zich primair moeten richten op de agrarische sector, op het in stand houden van het agrarisch gebied. Ondergeschikt daaraan krijgen landbouwbedrijven ruimhartig de mogelijkheid nevenactiviteiten uit te voeren zoals landschapsonderhoud, toerisme etc.
- + In het omgevingsplan een goede balans zoeken tussen natuur en kansen voor de agrarische sector
- + Landbouwondernemingen krijgen de ruimte voor een moderne bedrijfsvoering door investeringen mogelijk te maken, voor zover deze een bijdrage leveren aan duurzaamheid, dierenwelzijn, energiebesparing, milieu en landschap
- + De gemeente Rijssen-Holten heeft beleid op het gebied van dierenwelzijn. De ChristenUnie ondersteunt dit beleid.

Hoofdstuk 8: Energie, klimaat en milieu

Waar staat de ChristenUnie voor

Wij hebben de taak om zorgvuldig om te gaan met de schepping. Vervuiling van de lucht, verspilling van materialen en uitputting van hulpbronnen vormen een grote bedreiging voor de leefbaarheid, veiligheid en gezondheid. De ChristenUnie zet daarom in op een snelle en volledige energietransitie binnen één generatie. Er is geen tijd te verliezen. Een schone en circulaire economie levert veel op voor ons en voor volgende generaties: een gezondere lucht, een beter klimaat en een sterkere economie. De gemeente heeft hierin een belangrijke rol.

8.1 Energieke gemeente

Verbinding lokaal-regionaal

Afstemming in de regio is essentieel, zodat je van elkaar kunt leren en slimme coalities kunt smeden (denk aan bijv. warmtevraag versus warmteaanbod).

Participatie

Belangrijk is dat omwonenden nauw betrokken worden als het gaat om plannen voor energieopwekking en kunnen meeprofiten van de voordelen, bijvoorbeeld via een coöperatie. Belangrijk is wel dat het participeren voor iedereen bereikbaar is (dus ook voor de kleinere portemonnee). Participatie zou hand in hand kunnen gaan met de levering van groene stroom aan inwoners/bedrijven.

Afscheid nemen van gas

Inmiddels is de aansluitplicht voor gas op woningen verdwenen. De doelstelling is dat Nederland in 2050 geen aardgas meer gebruikt. Dit betekent nogal wat voor een huiseigenaar. De gemeente dient hierop in te spelen door te stimuleren dat hiervoor arrangementen worden gemaakt door/voor inwoners en het lokale bedrijfsleven.

Nieuwbouw aansluiten op gas is niet toekomstbestendig. Voor nieuwbouw zijn verschillende alternatieven beschikbaar: onder meer zijn dat warmte koudeopslag (WKO), stadswarmte en de lucht/water-warmtepomp. Daarom geldt voor nieuwbouw: geen gasaansluiting tenzij er écht geen reëel alternatief mogelijk is.

Zon

Het wordt tijd dat de grote lege daken van gebouwcomplexen en woningen gevuld gaan worden met zonnepanelen. De gemeente zet zich in om energiecoöperaties te starten, zodat bewoners samen met private partijen met elkaar kunnen investeren in zonne-energie.

Energiebesparing industrie

De lokale industrie wordt uitgedaagd om met elkaar een energiebesparingsconvenant te sluiten. Door samen te werken brengen bedrijven elkaar tot ideeën en zetten ze extra stappen om energie-efficiënt te worden.

Energieopslag: buurtbatterij

Zodra de Salderingsregeling wordt stopgezet, wordt het voor bezitters van zonnepanelen interessant om energie op te slaan in batterijen. Momenteel worden de eerste experimenten gedaan met zogenaamde buurtbatterijen. Dit zijn gedeelde batterijen waar je als wijk gebruik van kunt maken. De gemeente zal met de netbeheerder in gesprek kunnen gaan om te onderzoeken of en waar buurtbatterijen een waardevolle inpassing kunnen krijgen.

- + Duurzaamheid pakt de gemeente Rijssen-Holten integraal aan: het onderwerp wordt in ieder beleidsstuk waar het relevant is, meegenomen
- + In de verkeers- en vervoersplannen wordt CO₂-emissiereductie integraal opgenomen. Daarbij wordt aandacht besteed aan alternatieven voor de auto, het stimuleren van gebruik van openbaar vervoer en fietsverkeer. De gemeente ontwikkelt samen met de provincie en regio een strategie om de energietransitie vorm te geven
- + De ChristenUnie stimuleert particuliere initiatieven op het gebied van de klimaatopgave zoals energiecoöperaties voor zogeheten postcodeoosregelingen
- + Bij grootschalige energieprojecten is gewenst dat de omgeving kan participeren
- + Coöperaties rondom duurzaamheid/milieu van inwoners en/of bedrijven worden aangemoedigd
- + Een inwoner moet op één plek terecht kunnen voor zowel technische als financiële arrangementen om zijn eigen woning aan te passen aan de toekomst. Bij het financiële arrangement kan de gemeente een rol spelen door te zorgen voor een fonds waaruit geleend kan worden
- + De gemeente zorgt ervoor dat de eigen behoefte aan energie duurzaam opgewekt wordt
- + Slimme LED-verlichting is de norm bij openbare straatverlichting
- + De ChristenUnie gaat voor een zuiniger en schoner eigen wagenpark
- + De ChristenUnie wil versneld onafhankelijk zijn van aardgas
- + Met woningcorporaties wordt afgesproken dat alle sociale huurwoningen in 2030 energieneutraal zijn (nul-op-de-meter) dan wel op een andere wijze aan de duurzaamheidsopgave voldoen.

8.2 Afvalinzameling

De normen voor afvalscheiding worden steeds strenger. In 2020 mag er nog 100 kilo restafval per persoon per jaar zijn. In afval zitten waardevolle grondstoffen die niet verloren mogen gaan. Beter kunnen we afval daarom zien als grondstof. Als afval goed gescheiden wordt ingezameld bij de bron, kunnen de grondstoffen worden aangeboden voor hergebruik. De ChristenUnie vindt dat er voor lastig te verwerken afvalstromen een passende oplossing moet worden geboden.

- + Het centraal (in de wijken) inleveren van restafval is, naast gebruikmaking van de grijze minicontainer, een goede manier om afval te scheiden. Hierbij wel aandacht voor gezinnen (luiers), ouderen en mensen met een beperking en mensen die wonen in hoogbouw. De ChristenUnie gaat voor méér centrale inleverpunten
- + Het tegengaan van zwerfafval heeft prioriteit

- + De gemeente stimuleert ook scholen en maatschappelijke organisaties om afval te scheiden en faciliteert hen hierin zoveel mogelijk
- + Er wordt meegedaan aan landelijke bewustwordingsacties rond afval, zwerfvuil en compost
- + Hergebruik via kringloopwinkels en afvalbrengstations wordt gepromoot.

8.3 Toekomstbestendig waterbeheer

'Leven met water' is een thema dat ook de gemeente raakt. Door de toename van versteende gebieden (woonwijken, parkeer- en bedrijventerreinen) en de toename van extreme buien ontstaat toenemende maatschappelijke en financiële schade. Het is noodzakelijk dat de gemeente een strategie ontwikkelt hoe zij hier mee omgaat en hoe de verwachte schade beperkt kan worden. Een goede samenwerking met de waterschappen is hierin onontbeerlijk.

- + Er is een klimaatadaptatieplan dat samen met het waterschap en de corporaties is ontwikkeld. Klimaatadaptatie is het proces waarbij de samenleving zich aanpast aan het actuele of verwachte klimaat en de effecten daarvan, om de schade die gepaard kan gaan met klimaatverandering te beperken en de kansen die de klimaatverandering biedt te benutten.
- + Inwoners hebben een belangrijke rol als het gaat om waterberging. De gemeente werkt aan bewustwording op dit punt. Er wordt zoveel mogelijk ingezet op een aparte afvoer van regenwater
- + Punt van aandacht is de lage waterstand bij kasteel De Oosterhof.

Hoofdstuk 9: Wonen en ruimte

Waar staat de ChristenUnie voor

De ChristenUnie wil dat de lokale overheid met toekomstgericht woningbeleid de woningmarkt stimuleert, zodat starters een steuntje in de rug krijgen, er voldoende passende huurwoningen zijn en er ruimte is voor particuliere (nieuw)bouw.

9.1 Wonen

- + Het woonbeleid van de gemeente Rijssen-Holten moet gebaseerd zijn op de actuele vraag én op toekomstige ontwikkelingen. Uitgangspunt is: "voldoende woningen voor elke behoefte" en "Holten = groeikern". In de gemeentelijke woonvisie wordt daarom integraal naar de lokale woningmarkt gekeken en worden de noodzakelijke maatregelen beschreven. Naast woningcorporaties krijgen ook wijkraden en huurdersverenigingen wat de ChristenUnie betreft een prominente rol bij het opstellen van deze visie
- + Door middel van een woonvisie met ambitieuze duurzaamheidsdoelstellingen voert de gemeente een integraal en duurzaam woonbeleid. Levensloopbestendige woningen zijn de norm
- + Rijssen-Holten bouwt zoveel mogelijk levensloopbestendige woningen en wijken, ondersteund door een goede infrastructuur (sociaal-culturele activiteiten en zorgondersteuning). Renovaties worden door woningcorporaties aangegrepen om woningen levensloopbestendig te maken
- + Ouderen in een koopwoning kunnen gebruik maken van een Blijverslening om de woning aan te passen zodat ze er, ondanks toenemende lichamelijke beperkingen, kunnen blijven wonen. Er is een convenant met de corporaties
- + Woningen worden duurzaam gebouwd en de gemeente zet in op verduurzaming van bestaande woningen (nul-op-de-meter)
- + Rijssen-Holten biedt starters de mogelijkheid gebruik te maken van de starterslening en het starterscontract. Dit zijn goede instrumenten om starters op de woningmarkt net dat zetje te geven om wel een woning te kunnen kopen en zo de doorstroming te bevorderen op de huizenmarkt
- + Mogelijkheden tot het afsluiten van leningen voor duurzaamheidsmaatregelen zijn in Rijssen-Holten beschikbaar.

Toekomstige generaties

Keuzes die we nu maken, hebben gevolgen voor de leefomgeving van toekomstige generaties. De gemeente heeft hierin een belangrijke regierol. Ecologische, economische en demografische ontwikkelingen (krimp en/of groei) maken het mogelijk en noodzakelijk dat er een omslag komt: van sloop en nieuwbouw naar hergebruik, van bebouwen van de open ruimte naar hergebruik en herstructurering van al bebouwd gebied. De gemeente Rijssen-Holten zal duidelijke keuzes moeten maken. Ruimtelijke ordening is bij uitstek het onderwerp waar burgers bij betrokken moeten worden, want het gaat ten slotte over de kwaliteit van de eigen leefomgeving.

Structurele versterking van de (wijk)economie en bereikbare voorzieningen houden krimpregio's leefbaar. Ook is het belangrijk dat de infrastructuur op orde is, zoals publiek vervoer en snel internet.

- + De gemeente ontwikkelt een plan van aanpak 'asbestsanering' zodat alle daken in Rijssen-Holten zo spoedig mogelijk asbestvrij zijn. Hiervoor wordt samenwerking met de Provincie gezocht.

Woningcorporaties

De ChristenUnie wil dat de gemeente Rijssen-Holten woningcorporaties de ruimte geeft om innovatief, vraaggericht en toekomstbestendig te kunnen bouwen, maar vraagt daarbij wel duidelijke kaders via een gemeentelijke woonvisie. In deze woonvisie moet aandacht zijn voor ambitieuze duurzaamheidsdoelstellingen. De komende raadsperiode moet er een plan zijn over hoe de bestaande woningvoorraad volledig verduurzaamd wordt.

Woningcorporaties dragen zorg voor voldoende sociale huurwoningen. Woningcorporaties spelen ook een rol op de koopmarkt. De ChristenUnie zet in op toename van 'sociale koop'. Het is goed dat er steeds meer goedkope koopwoningen komen, waarbij woningcorporaties via Verenigingen van Eigenaren medeverantwoordelijk blijven voor het beheer en de woningen uiteindelijk ook weer terugkopen. Dit helpt de kloof tussen huren en kopen dichten.

Woningcorporaties hebben een blijvende taak ten aanzien van de leefbaarheid, op het niveau van de buurt en de wijk. Daarbij organiseren corporaties het leefbaarheidsbeleid niet alleen vóór maar vooral mét de bewoners in Rijssen-Holten.

- + De gemeente besteedt in de prestatiecontracten met de woningcorporaties aandacht aan de beschikbaarheid van goede sociale huurwoningen, de leefbaarheid in wijken en de sociale koopsector
- + De gemeente Rijssen-Holten stelt met de woningcorporaties doelen op gericht op het verbeteren van de energiehuishouding van woningen
- + In de woonvisie komen duidelijke afspraken met de corporaties te staan over de volledige verduurzaming van de woningvoorraad.

9.2 Ruimte

Inwoners, ondernemers en overheden worstelen met het huidige omgevingsrecht: het is te complex en versnipperd. Daarom komt er per 1 januari 2021 een nieuwe wet: de Omgevingswet. Doel van deze wet is het eenvoudiger maken van regels en meer ruimte bieden voor participatie. De nieuwe wet moet de bestaande wetten vervangen en zorgen voor een integrale én gebiedsgerichte benadering. De overgang naar de Omgevingswet is een enorme operatie die niet alleen het ruimtelijke domein aangaat maar ook het sociale en gezondheidsdomein en voorts de energietransitie.

Inrichting van de ruimte moet aansluiten bij het eigen karakter van landschappen, dorpen en steden. Daarom is het belangrijk dat ruimtelijke beslissingen zo lokaal mogelijk worden genomen, met veel aandacht voor participatie van burgers, bedrijven en belangenorganisaties.

- + Optimaal voorbereiden op nieuwe Omgevingswet. De gemeente anticipeert op de invoering van de nieuwe Omgevingswet door het bestuurlijk ambitieniveau te bepalen en te investeren in scholing van ambtenaren en raadsleden
- + De gemeente wijst deelgebieden aan waar ervaring opgedaan wordt met het werken onder de nieuwe Omgevingswet
- + Bij de voorbereidingen op de Omgevingswet werkt de gemeente nauw samen met de Provincie en de Waterschappen
- + Door middel van een (beeld)kwaliteitsplan kan een gemeente samen met haar inwoners afspraken maken over de openbare ruimte
- + De gemeente geeft ruimte aan inwoners om hun wijk of straat in eigen beheer te onderhouden
- + Open landschappen behouden, versnippering voorkomen. Open landschappen mogen niet steeds kleiner worden. Verrommeling, versnippering en opdringerige zichtlocaties langs wegen tegengaan
- + Ruimte voor energie. Onderdeel van het nationale plan energietransitie is ook een samenhangende visie op de ruimte voor duurzame energieopwekking. Geen wildgroei, maar zorgvuldige planning met participatie van onderop. De gemeente formuleert daarom in de komende periode haar eigen visie op het energielandschap in Rijssen-Holten.

Natuur

De ChristenUnie zet zich in voor het behoud van het landschap, de plattelandscultuur en voor de bescherming van het milieu en de biodiversiteit. Natuur is kwetsbaar en kan niet voor zichzelf spreken. Er zijn dus regels nodig om de natuur te beschermen. De gemeente moet bijdragen aan behoud, verbetering en een harmonieuze ontwikkeling van de leefomgeving.

- + Bij de inrichting van de openbare ruimte wordt rekening gehouden met (historische) landschappelijke elementen
- + Geen bezuiniging op natuur- en milieu-educatie
- + De ChristenUnie wil dat natuur zo 'beleefbaar' en toegankelijk mogelijk wordt door aanleg en onderhoud van goede wandel- fiets- en beleefpaden
- + Samenwerking tussen provincie, gemeente, waterschappen, agrarische sector, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en land- en tuinbouworganisaties wordt gestimuleerd.

Hoofdstuk 10: Mobiliteit

Waar staat de ChristenUnie voor

We kiezen voor verduurzaming van de mobiliteit, vermijden van overbodig verkeer, een betere benutting van de bestaande infrastructuur en het beter met elkaar verbinden van de verschillende vervoersoorten: auto, publiek vervoer en fiets bij het personenvervoer en scheep- en binnenvaart, spoor en weg bij het goederenvervoer. De lokale overheid heeft de verantwoordelijkheid (samen met de provincie en het Rijk) om te zorgen voor infrastructuur van een kwalitatief hoog niveau.

Fiets

De ChristenUnie wil een ambitieuze fietsagenda voor Rijssen-Holten.

- + In de gemeente is een lokale fietsvisie ontwikkeld vanwege het toenemende belang van het (elektrische) fietsverkeer. Belangrijke thema's in deze agenda zijn: veiligheid, parkeren, fiets delen en elektrisch fietsen.

Voetgangers

- + Voor ouderen en andere mensen die minder mobiel zijn worden de looproutes naar het centrum, belangrijke ontmoetingsplekken en (zorg)voorzieningen zoveel mogelijk aangepast naar hun behoeften (comfortzones).

Openbaar vervoer

- + Bij de transformatie van het openbaar vervoer naar publiek vervoer vindt de ChristenUnie de bereikbaarheid van de (kleine) kernen een belangrijk punt. De ChristenUnie vindt dat de gemeente en haar inwoners betrokken moeten worden bij de te maken keuzes
- + OV-bereikbaarheid van alle kernen. Samen met de Provincie en gebruik makend van nieuwe mobiliteitsvormen werken we aan een dekkende bereikbaarheid
- + Bushaltes zijn toegankelijk voor ouderen en gehandicapten
- + Bij aanbesteding OV zet Rijssen-Holten in op schone middelen van vervoer
- + Sociale veiligheid in de omgeving van haltes, stations en parkeerplaatsen wordt bevorderd
- + Er wordt zo mogelijk aangesloten bij digitale platforms die privaat- en publiek vervoer verbinden.

Parkeren

- + De ChristenUnie houdt vast aan het bestaande beleid van 'gratis parkeren'
- + Bij de aanleg en het onderhoud van transferia moet zorgvuldig worden gezocht naar een optimale aansluiting op het reguliere openbaar vervoer, vervoer per auto en fietsgebruik
- + Er komen voldoende/meer laadpunten voor elektrische vervoersmiddelen.

Verkeersveiligheid

- + Er vindt een goede registratie van ongevallen plaats, zodat de zogenaamde 'black spots' in beeld komen
- + Paaltjes op fietspaden veroorzaken veel ongelukken. Waar de verkeersveiligheid niet in geding is, worden deze paaltjes verwijderd
- + Snel en langzaam verkeer wordt zoveel mogelijk gescheiden
- + Landbouwverkeer wordt zoveel mogelijk gescheiden van fietsverkeer
- + Grotere vrachtwagens worden bij voorkeur geweerd uit de centra
- + De gemeente Rijssen-Holten geeft in haar verkeersbeleid voorrang aan kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals voetgangers en fietsen
- + De gemeente Rijssen-Holten werkt actief mee aan het realiseren van verkeerslessen, bijvoorbeeld op de scholen en bij instellingen. De gemeente stimuleert dat scholen zich inzetten voor het verkeersveiligheidslabel.